

265§ Lausunnon antaminen oikeusaputoimistojen toimipaikoista ja edunvalvonta-alueista

Kaupunginhallitus 20.5.2013 § 265

Valmistelija: hallintojohtaja Esa Laukkanen

Oikeusministeriö pyytää Iisalmen kaupungin lausuntoa valmisteilla olevasta oikeusministeriön asetuksesta, jossa säädetään oikeusapupiireistä, oikeusaputoimistojen toimipaikoista ja edunvalvonta-alueista.

Ehdotetut muutokset ja niiden perustelut käyvät ilmi asetusluonnoksesta ja sitä koskevasta asetusmuistioluonnoksesta. Molemmat luonnokset on valmisteltu oikeusministeriössä virkamiestyönä.

Lausunto on pyydetty toimittamaan viimeistään perjantaina 31.5.2013 sähköpostitse oikeusministeriöön.

Seuraavassa on tiivistetysti esitetty keskeiset muutokset ja niiden perustelut:

Valtion oikeusaputoimistoista annetun lain (258/2002) 2 §:n mukaan oikeusaputoimistot sijaitsevat oikeusapupalveluiden alueellisen tarpeen mukaan muodostettavissa oikeusapupiireissä. Oikeusaputoimistolla voi tarvittaessa olla useampi kuin yksi toimipaikka.

Saman säännöksen mukaan oikeusapupiireistä ja oikeusaputoimistojen toimipaikoista säädetään tarkemmin oikeusministeriön asetuksella. Ennen toimipaikkojen sijaintia koskevien säännösten antamista on kuultava kuntia, joita asia koskee.

Voimassaoleva oikeusministeriön asetus oikeusapupiireistä sekä oikeusaputoimistojen toimipaikoista ja edunvalvonta-alueista on annettu 19.10.2012 (581/2012). Asetuksen mukaan oikeusaputoimistoja on 34 vuonna 2013 (33 vuoden 2014 alusta lukien) ja niillä on toimipaikkoja yhteensä 165. Oikeusministeriön toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2013–2016 on linjattu, että oikeusaputoimistojen määrää vähennetään noin 30 oikeusaputoimistoon vuoteen 2014 mennessä.

Asetusta on tarpeen muuttaa oikeusaputoimistojen toimistoverkoston kehittämisen vuoksi. Koska asetuksen olennainen sisältö on pykälässä, jossa on lueteltu oikeusaputoimistojen toimipaikat, on tarkoituksenmukaista antaa uusi asetus, jolla kumotaan asiassa aiemmin

annettu oikeusministeriön asetus. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2014 alusta.

Toimistoverkoston kehittäminen

Oikeusaputoimistojen hallinnollinen yhdistäminen vähentää näiden toimistojen haavoittuvuutta, hallinto kevenee ja henkilöstön työtehtävien järjestelymahdollisuudet lisääntyvät. Muutoksen tavoitteena on keskittää hallintoa, jolloin varsinaiseen oikeusapupalveluun jää mahdollisimman paljon voimavaroja.

Lisäksi esitetään, että uusien muodostettavien oikeusaputoimistojen nimet määräytyisivät lähtökohtaisesti maakuntapohjaisesti, kuten useissa muissakin valtion virastoissa on tehty.

Esityksessä ehdotetaan mm. seuraavia muutoksia:

Iisalmen ja Kuopion oikeusaputoimistot yhdistetään ja muodostetaan Pohjois-Savon oikeusaputoimisto.

Muutoksen jälkeen oikeusaputoimistojen määrä vähenisi kuudella. Tässä yhteydessä yhdistettävien toimistojen toimipaikat säilyisivät kuitenkin entisellään.

Yleinen edunvalvonta

Oikeusaputoimistojen tehtäväksi on vuoden 2009 alusta lukien tullut yleisen edunvalvonnan palvelujen järjestäminen. Asiasta säädetään laissa holhoustoimen edunvalvontapalveluiden järjestämisestä (575/2008). Lain 1 §:n 2 momentin mukaan maa jaetaan edunvalvonta-alueisiin, joista kuhunkin kuuluu yksi tai useampi kunta. Edunvalvontapalveluiden järjestämisestä edunvalvonta-alueella vastaa valtion oikeusaputoimisto. Saman lainkohdan mukaan edunvalvonta-alueista säädetään oikeusministeriön asetuksella. Yleisen edunvalvonnan osalta oikeusaputoimistoille on määritetty alueelliset toimivaltarajat. Oikeusavun osalta oikeusaputoimistoilla ei sen sijaan ole alueellisia toimivaltarajoja, vaan oikeusaputoimistot voivat antaa oikeusapua riippumatta siitä, minkä kunnan asukas henkilö on. Oikeusaputoimistojen yhdistymisten vuoksi tulee myös edunvalvonta-alueita tarkistaa yhdistyvien toimistojen osalta.

Esityksen vaikutukset

Muutoksessa asiakkaiden saamat palvelut säilyvät vähintään nykyisellä tasolla. Valtion oikeusaputoimistojen toimipaikat ja niiden henkilöstö säilyvät nykyisinä. Toimipaikkoja ei tämän esityksen yhteydessä lakkauteta eikä henkilöstövähennyksiä tehdä.

Itä-Suomen oikeusapupiiri

Pohjois-Savon oikeusaputoimisto

Pohjois-Savon oikeusaputoimisto esitetään muodostettavaksi Iisalmen ja Kuopion oikeusaputoimistoista. Toimipaikat säilyisivät ennallaan eli toimipaikat olisivat Iisalmessa, Juankoskella, Kaavilla, Kiuruvedellä, Kuopiossa (2), Maaningalla, Pielavedellä, Rautalammillä, Rautavaaralla, Siilinjärvellä, Suonenjoella, Tervossa ja Tuusniemellä.

Iisalmen, Kuopion, Pielaveden ja Suonenjoen toimipaikoissa on päivittäin henkilökuntaa paikalla. Juankoskella, Kaavilla, Kiuruvedellä, Maaningalla, Rautalammillä, Rautavaaralla, Siilinjärvellä, Tervossa ja Tuusniemellä järjestetään vastaanotto. Pohjois-Savon oikeusaputoimiston edunvalvonta-alueen muodostaisivat nykyisen Iisalmen oikeusaputoimiston edunvalvonta-alueen kunnat Iisalmi, Keitele, Kiuruvesi, Lapinlahti, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä, sekä Kuopion oikeusaputoimiston edunvalvonta-alueen kunnat Juankoski, Kaavi, Kuopio, Maaninka, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi ja Vesanto. Esteellisyystilanteessa, ellei palvelua voida hankkia ostopalveluna, Pohjois-Savon oikeusaputoimiston edunvalvonta-alueeseen kuuluvien edunvalvontapalveluista vastaavat Kainuun, Keski-Savon, Keski-Suomen, Pohjois-Karjalan tai Yli-vieskan oikeusaputoimisto.

Yhdistymisestä on neuvoteltu oikeusaputoimistojen henkilöstön kanssa 12.3.2013. Henkilöstö ei vastusta toimistojen yhdistämistä.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että se pitää keskeisenä tavoitteena uudistusta toteutettaessa, että paikallinen ja seudullinen asiakaspalvelu pystytään säilyttämään vähintään nykyisellä tasolla. Oikeusaputoimistojen palvelut ja edunvalvonnan palvelut ovat luonteeltaan sellaisia palveluja, että ne edellyttävät usein henkilökohtaista kontaktia, eikä niitä voi esim. videoneuvottelulaitteilla korvata.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Toimenpiteet:

Ote sähköpostitse oikeusministeriöön

Ote Iisalmen oikeusaputoimistolle

Otteen oikeaksi todistaa:

Iisalmessa 23.5.2013

Sanna Rönkkö
hallintosihteeri